

“UNited for a different MIGRATION”

Το Παγκόσμιο Σύμφωνο για την ασφαλή, ομαλή και τακτική μετανάστευση που θα υιοθετηθεί από τα κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών στο Μαρακές του Μαρόκου τον ερχόμενο Δεκέμβριο είναι ένα άνευ προηγουμένου προοδευτικό πλαίσιο για μια προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση αλλά και από τη βάση προς την κορυφή αναφορικά με τη μετανάστευση.

Λαμβάνοντας υπόψη τα αυξανόμενα αντιμεταναστευτικά και ξενοφοβικά αισθήματα που εξαπλώνονται στην ευρωπαϊκή ήπειρο και αλλού, όπως αντικατοπτρίστηκαν ξανά στη σύνοδο κορυφής της ΕΕ στο Σάλτσμπουργκ, όπου οι ηγέτες των κρατών μελών της ΕΕ επέδειξαν ενότητα στο θέμα της αποχώρησης της Μεγάλης Βρετανίας από την ΕΕ και δισταύουσες απόψεις στο θέμα της μετανάστευσης, το Ίδρυμα Ευρωπαϊκών Προοδευτικών Μελετών (FEPS) παρουσίασε ένα προοδευτικό όραμα για τη μετανάστευση στις 21 Σεπτεμβρίου στη Νέα Υόρκη λίγο πριν τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών.

«Αυτοί υψώνουν τοίχους, εμείς ανοίγουμε πόρτες»

- ✓ Η μετανάστευση δεν έχει να κάνει με αριθμούς αλλά με ανθρώπους
- ✓ Η νόμιμη μετανάστευση πρέπει να ενισχυθεί και να αυξηθεί
- ✓ Είναι πολύ χειρότερο για την Ευρώπη να κλείσει τις πόρτες από το να ελέγξει τις εισροές
- ✓ Ο καλύτερος τρόπος για να καταπολεμηθεί ο αποκλεισμός είναι η ένταξη, ξεκινώντας από τις τοπικές κοινότητες
- ✓ Δημιουργείται προοδευτικά η ανάγκη να συζητήσουμε για τα σύνορα, την ασφάλεια και την έννοια της ταυτότητας που έχουν γίνει βορά των δεξιών λαϊκιστών εδώ και καιρό

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΜΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΤΟΥ FEPS

10 σημεία αναφοράς για ένα προοδευτικό αφήγημα σχετικά με τη μετανάστευση

Η μετανάστευση δεν έχει να κάνει με αριθμούς αλλά με ανθρώπους. Πίσω από τους αριθμούς υπάρχουν άνδρες, γυναίκες, παιδιά, όλοι με τα δικά τους μοναδικά συναισθήματα, εμπειρίες, φόβους, ελπίδες και ιστορίες, ο καθένας με την αξιοπρέπειά του και το δικαίωμα να αγωνιστεί για μια καλύτερη ζωή. Καθώς ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τη μετανάστευση θα επηρεάσει το δικαίωμά τους στη μετακίνηση και τη διαγωγή ενός αξιοπρεπούς βίου, όπως και τη σταθερότητα και συνοχή στις κοινότητες υποδοχής, **οι προοδευτικές πολιτικές για τη μετανάστευση και την ενσωμάτωση πρέπει να βασίζονται στην ανθρωπιά και την αλληλεγγύη και συνεπάγονται την απόλυτη απόρριψη μέτρων, πρωτοβουλιών και πρακτικών που μπορούν να βλάψουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.**

Παρόλο που η μετανάστευση προσεγγίζει επίπεδα άνευ προηγουμένου υπό τις τρέχουσες παγκόσμιες συνθήκες, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι **δεν πρόκειται για μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης: η μετανάστευση είναι δομικό και σύνηθες χαρακτηριστικό του σύγχρονου κόσμου μας και οι βραχυπρόθεσμες, απλουστευμένες και κοντόφθαλμες πολιτικές αντιμετώπισης όχι μόνο δεν θα «λύσουν το πρόβλημα» αλλά, πιθανόν, θα κάνουν τις συνέπειες της κακοδιαχείρισής του ακόμα χειρότερες.** Καθώς τα αίτια της μετανάστευσης έχουν τις ρίζες τους στην άνιση ανάπτυξη και κατανομή

“UNited for a different MIGRATION”

του πλούτου, τις συγκρούσεις και τις διώξεις και τις καταστροφικές συνέπειες της φύσης και της κλιματικής αλλαγής, η μετανάστευση μπορεί να ρυθμιστεί αποτελεσματικά μόνο σε παγκόσμιο επίπεδο και η τρέχουσα παγκόσμια αρχιτεκτονική της πρέπει να αλλάξει.

Βάσει αυτών των παραδοχών, η Παγκόσμια Ομάδα για τη Μετανάστευση του FEPS υποβάλλει τις ακόλουθες προτάσεις ως πλαίσιο αναφοράς για τις προοδευτικές δυνάμεις ανά την υφήλιο και για να στηρίξει την εφαρμογή του **Παγκόσμιου Συμφώνου για τη Μετανάστευση** που πρόκειται να υιοθετηθεί στο Μαρακές στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2018.

1. Αποκάλυψη της πραγματικότητας της μετανάστευσης

Η συζήτηση για τη μετανάστευση χαρακτηρίζεται από αναρίθμητους μύθους. Η υποστήριξη πληροφοριών που βασίζονται σε αποδεικτικά στοιχεία είναι ζωτικής σημασίας, ιδιαίτερα όταν τα αποδεικτικά στοιχεία που βασίζονται σε γεγονότα δεν είναι πλέον αρκετά και **οι πληροφορίες συχνά χειραγωγούνται ή διαστρεβλώνονται. Πρέπει να πράξουμε το βέλτιστο δυνατό για να απομυθοποιήσουμε τη μετανάστευση**, να διευρύνουμε τις ομάδες που μιλούν σχετικά με αυτή, να καταφύγουμε στην υποστήριξη από σημαντικούς παράγοντες της ενημέρωσης και να ξεσκεπάσουμε πολλές λανθασμένες αντιλήψεις και κατάφωρα ψεύδη που κυκλοφορούν, καθώς τροφοδοτούν τον φόβο και την ανασφάλεια και οδηγούν αναπόφευκτα στη λήψη ακατάλληλων μέτρων τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Η ιδέα της **μετανάστευσης πρέπει να ομαλοποιηθεί** προκειμένου να μειωθεί η αβεβαιότητα και να καλλιεργηθεί μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στην ικανότητα των κυβερνήσεων να τη διαχειριστούν.

2. Υποστήριξη ενός διευρυμένου και δίκαιου διαλόγου μεταξύ των χωρών

Η μονόπλευρη εξέταση του φαινομένου κάθε φορά οδηγεί αναπόφευκτα σε, εν μέρει, μονόπλευρες απαντήσεις και ενισχύει τη «θεώρηση του εμείς εναντίον αυτών». Τα περισσότερα κράτη είναι χώρες καταγωγής, διέλευσης και προορισμού ταυτόχρονα και έχουν περισσότερα κοινά συμφέροντα στο πλαίσιο μιας ευρύτερης και παγκόσμιας προσέγγισης από ό, τι μπορεί συνήθως να πιστεύουμε. Πρέπει να καλλιεργήσουμε αυτήν την προσέγγιση και να αναπτύξουμε έναν **πολυδιάστατο διάλογο μεταξύ των χωρών καταγωγής, διέλευσης και προορισμού** προκειμένου να προσδιορίσουμε τις πλέον κατάλληλες πολιτικές για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών προς το συμφέρον όλων των κρατών και όλων των ανθρώπων.

3. Ανάπτυξη ισορροπημένων και δίκαιων συμφωνιών για την κινητικότητα

Από την οπτική γωνία της ομαλής διαχείρισης της μετανάστευσης, η συνεργασία ανάμεσα στα κράτη πρέπει να κατευθύνεται προς την ανάπτυξη **μιας κοινής πολιτικής για την οργανωμένη κινητικότητα** μεταξύ των χωρών αναχώρησης, διέλευσης και άφιξης, προς το συμφέρον όλων. Αυτές οι διεθνικές συμφωνίες για την κινητικότητα πρέπει να προβλέπουν την από κοινού διαχείριση και να περιέχουν αμφότερες τις κατευθύνσεις, δηλαδή πολιτικές για την τακτική μετανάστευση αλλά και πολιτικές για την επιστροφή. Με αυτόν τον τρόπο, στόχος είναι να εξαιρεθούν τα κίνητρα για την παράνομη μετανάστευση και να εξαρθρωθούν τα δίκτυα των διακινητών.

4. Προώθηση της ασφαλούς, ομαλής και τακτικής μετανάστευσης

Η **ενίσχυση και η αύξηση των νόμιμων δυνατοτήτων** για τους μετανάστες προκειμένου να φτάσουν στις χώρες προορισμού τους με ασφάλεια δεν αποτελεί μόνο ηθικό καθήκον αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης και της διακίνησης και

“UNited for a different MIGRATION”

για να αποτρέψουμε τον θάνατο των ανθρώπων κατά τη διάρκεια μακρινών και επικίνδυνων διαδρομών.

5. Αναθεώρηση των συνόρων

Τα σύνορα επιβεβαιώνουν τη διάκριση ανάμεσα σε «εμάς» και σε «αυτούς». Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι τα αδιαπέραστα σύνορα που συνήθως υποθέτουν οι άνθρωποι, αλλά συμβάσεις που έχουν δημιουργηθεί για να καθησυχάζουν όσους ζουν εντός αυτών και για να κρατούν τους «άλλους» εκτός. Πρέπει να **αναθεωρήσουμε την ιδέα των συνόρων** και να ανακαλύψουμε και να μάθουμε εκ νέου ότι τα κράτη είναι κοινότητες και οι κοινότητες μπορούν να λειτουργούν με ή χωρίς αποκλεισμούς. Πρέπει να **συμφιλιώσουμε την ιδέα της προστασίας του χώρου μιας κοινότητας με το ηθικό καθήκον μας να ανταποκριθούμε στις ανθρωπιστικές ανάγκες** εκείνων που αναζητούν προστασία, βοήθεια ή/και μια ανθρώπινη ζωή.

6. Μετατροπή της αταξίας σε τάξη

Η αντίληψη των ατόμων για την τάξη πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο κάθε πολιτικής για τη μετανάστευση. **Το κράτος πρέπει να έχει τον έλεγχο και να γίνεται αντιληπτό ότι έχει τον έλεγχο.** Το να έχει τον έλεγχο, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι κλείνει τα σύνορα, καταφεύγει σε αυθαίρετες κρατήσεις ή σε αυθαίρετη εκδίωξη των νεοαφιχθέντων. Σημαίνει ότι αναπτύσσει και διαχειρίζεται νόμιμες μεταναστευτικές οδούς, αποδοτικές πολιτικές και πρακτικές χορήγησης ασύλου αλλά και συνοριακούς ελέγχους. Σημαίνει ότι θεσπίζει και είναι σε θέση να εφαρμόσει κανόνες ακριβείας και διαδικασίες ομαλής λειτουργίας που είναι ξεκάθαρες και διαφανείς για όλους, μετανάστες και προσωπικό επιβολής του νόμου, τηρώντας απόλυτα τους κανόνες δικαίου και τα δικαιώματα των μεταναστών σε ένα πλαίσιο πολιτικής λογοδοσίας. Σημαίνει επίσης την **αντιμετώπιση κάθε μορφής εκμετάλλευσης των μεταναστών από ανελέητους διακινητές και ανέντιμους εργοδότες, αποτρέποντας πλήρως την εγκληματοποίηση των μεταναστών** που έχει καταστροφικές επιπτώσεις, διότι τρέφει τον φόβο για τους μετανάστες και τους μετατρέπει σε εξιλαστήρια θύματα.

7. Καταπολέμηση των αποκλεισμών μέσω της ένταξης

Πρέπει να ξεπεράσουμε την ιδέα ότι οι νεοαφιχθέντες και ο τοπικός πληθυσμός ανταγωνίζονται όλοι για την απόκτηση περιορισμένων πόρων, είτε πρόκειται για θέσεις εργασίας, υπηρεσίες, στέγαση, παροχές είτε για τον πλούτο. Κατά τη γνώμη μας, **τόσο οι νεοαφιχθέντες όσο και οι τοπικοί πληθυσμοί έχουν κοινό συμφέρον να ξεπεραστούν οι ανισότητες.** Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, **πρέπει να εφαρμοστούν πολιτικές και μέτρα που στοχεύουν στη μείωση των ανισοτήτων για όλους και στην αύξηση του μεριδίου κέρδους από την εργασία.**

8. Ανεκτικότητα απέναντι στις διαφορές

Η συμβίωση μεταξύ νεοφερμένων και τοπικών πληθυσμών είναι πάντοτε γεμάτη προκλήσεις. Τα κοινωνικά πρότυπα διαφέρουν, αλλά η σταδιακή αλλαγή των μεμονωμένων κανόνων και προτύπων είναι μια αέναη διαδικασία. Εξαιρουμένων των πρακτικών που είναι τελείως ασύμβατες με τις αρχές της φιλελεύθερης δημοκρατίας, είναι πολύ σημαντικό να αξιώσουμε ότι **οι αλλαγές δεν πρέπει και δεν μπορεί να είναι μονόπλευρες.** Πράγματι, **οι διαφορές πρέπει να γίνονται ανεκτές στο πλαίσιο των αναγκών και των κοινών κανόνων και αξιών μιας πλουραλιστικής πολιτικής.** Όλες οι δραστηριότητες που αφήνουν περιθώριο στις διαφορετικές παραδόσεις πρέπει να υποστηρίζονται από τις δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα, καθιστώντας ορατές τις διαφορές στη δημόσια σφαίρα και, επομένως, νομιμοποιώντας τις και επιτρέποντας στους ανθρώπους να εξοικειωθούν με αυτές ενώ, ταυτόχρονα, οι πολίτες καλούνται να συμμετάσχουν στη συζήτηση και στον διάλογο σε κατάλληλους δημόσιους χώρους.

“UNited for a different MIGRATION”

9. Καλλιέργεια των αντοχών των κοινοτήτων

Πρέπει να εφαρμοστεί ένα σύστημα που συνδυάζει τις ανάγκες των νεοαφιχθέντων με τις ανάγκες των δήμων και των κοινωνιών των πολιτών που τους δέχονται, με στόχο την εξισορρόπηση των μέτρων μεταξύ των δύο και την **καλλιέργεια μεγαλύτερης ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης για όλους**. Το σύστημα αυτό απαιτεί εθνική και διεθνή υποστήριξη στοχεύοντας στην **καλλιέργεια των αντοχών των κοινοτήτων, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εφαρμογή μιας επιτυχημένης στρατηγικής για την ενσωμάτωση**.

10. Προώθηση της έννοιας μιας ταυτότητας χωρίς αποκλεισμούς

Η προώθηση της έννοιας μιας ταυτότητας χωρίς αποκλεισμούς και όχι το αντίθετο (βάσει χαρακτηριστικών που απομονώνουν τα άτομα, όπως η εθνική καταγωγή ή οι θρησκευτικές πεποιθήσεις) είναι μια δύσκολη διαδικασία που, ωστόσο, αξίζει τον κόπο. **Η ταυτότητα χωρίς αποκλεισμούς δεν στέκεται στις θρησκευτικές πεποιθήσεις και το χρώμα**, αλλά αποτελείται από πολίτες που συμμετέχουν σε μια κοινότητα με τη δική τους ελεύθερη βούληση. Η εφαρμογή νομοθεσίας που απαγορεύει, αποτρέπει και καταδικάζει τον ρατσισμό και την ξενοφοβία είναι προαπαιτούμενο για αυτόν τον πολιτισμικό μετασχηματισμό που δεν συνιστά επίφοβη «αλλοίωση των πολιτισμικών αξιών» αλλά «εμπλουτισμό» ενός πολιτισμού, κάτι που πρέπει και μπορεί να γίνει αποδεκτό.